

DE SITUATIE IN ONS BEDRIJF

De vorige week is in overleg met de Raad van Bestuur van het Philips Concern de beslissing genomen dat in ons bedrijf in Sneek, na het aflopen van de huidige radio-productie in de loop van het eerste halfjaar van 1967, geen nieuwe produktie zal worden gestart. Iedereen heeft uit de publiciteitsmedia van dit bericht kennis kunnen nemen, terwijl het uiteraard door de directie rechtstreeks is bekend gemaakt aan de vakorganisaties, de Ondernemingsraad en het voltallige personeel in Sneek. Door velen zijn uit dit bericht over Sneek conclusies getrokken over ons bedrijf in Den Haag ook al omdat in vele persberichten ook Van der Heem N.V. in Den Haag ter sprake kwam. Het komt ons goed voor, ter voorkoming van misverstanden, hierover het volgende te zeggen.

Bij het opnemen van Van der Heem N.V. met de bedrijven in Den Haag en Sneek in het Philips Concern, is tevens besloten dat de Haagse vestiging zou gaan behoren tot de hoofdindustrie-groep T.D.S. (Telecommunicatie- en Defensiesystemen) waartoe bijvoorbeeld ook P.T.I. (Philips Telecommunicatie Industrie onder andere in Hilversum, Huizen, Hoorn en Den Haag) en de Hollandse Signaalapparatenfabriek te Hengelo behoren, terwijl Van der Heem N.V. in Sneek ingedeeld werd bij de hoofdindustrie-groep R.G.T. (Radio, Grammofoon en Televisie).

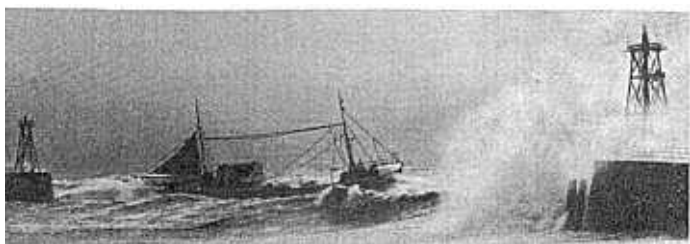
Het is u reeds geruime tijd bekend dat bij Van der Heem N.V. in Den Haag de televisieproductie zal aflopen en dit in Sneek voor de radio het geval zal zijn. Beide produkties worden geconcentreerd in Philipsverband. Het is u ook bekend dat inmiddels in Den Haag, ter vervanging van de aflopende produktie, de produktie van telefoonapparatuur is gestart. In Sneek echter was het niet mogelijk uit de R.G.T.-groep andere produkten te laten vervaardigen, zodat toen overwogen is of er werk betrokken zou kunnen worden uit een andere hoofdindustrie-groep, namelijk die van de huishoudelijke apparaten. Dit laatste zal nu niet gebeuren waardoor, na het aflopen van de radioproductie, Van der Heem N.V. in Sneek als produktiebedrijf zal worden opgeheven. Wij willen hier niet ingaan op de uiterst pijnlijke situatie die daardoor voor onze medewerkers in Sneek is ontstaan. Op dit punt is de heer Zaaijer uitvoerig ingegaan toen hij deze droeve mededeling in Sneek moest doen. Er zijn intussen regelingen in voorbereiding om het vertrek van onze medewerkers in Sneek sociaal gezien zo verantwoord mogelijk te doen zijn.

Wat ons bedrijf in Den Haag betreft, willen wij u nog het volgende mededelen. Het is u reeds lang bekend dat wij, direct na het intreden van Van der Heem N.V. in het Philips Concern, begonnen zijn met het terugbrengen van de indirecte bezetting (in hoofdzaak beambten) naar een niveau dat in de nieuwe situatie past. Hierover is regelmatig overleg gepleegd met de vakorganisaties. Wij willen hier uitdrukkelijk naar voren brengen dat voor het realiseren van de beperking van de indirecte personeelsbezetting niemand is ontslagen maar dat voor hen wier functie vrij viel, door Personeelszaken, in overleg met betrokkenen, binnen Van der Heem N.V. of het Philips Concern, dan wel — indien dit niet mogelijk bleek — daarbuiten een andere functie is gezocht en in vele gevallen gevonden. Daarnaast zijn er uiteraard altijd mensen die volledig op eigen verzoek elders een functie aanvaardden. Dit laatste betreft zowel functionarissen die indirecte functies bekleden als medewerkers die direct bij de produktie betrokken zijn. Het komt ons juist voor u mede te delen dat onze totale personeelsbezetting in Den Haag (dat zijn zowel de directe als de indirecte medewerkers) in de loop van dit jaar zal dalen met rond 250 mensen. Wij hebben een redelijke verwachting dat deze daling zich op dezelfde wijze zal voltrekken als in 1966 namelijk door overplaatsing en verloop. Blijft er een deel over, waarvoor uiteindelijk geen oplossing in deze geest gevonden kan worden, dan zal hiervoor dezelfde regeling toegepast worden als voor de werknemers in Sneek.

In de telefoniesector zijn wij van voldoende werk voorzien terwijl ook het produktiewerk in de telecommunicatiesector voorlopig voldoende aanwezig is. Wij menen voor onze laboratoria en constructiebureaus in de naaste toekomst voldoende ontwikkelingswerk te kunnen aantrekken, zodat wij goede verwachting hebben de huidige bezetting te kunnen handhaven.

U moogt ervan overtuigd zijn dat wij, ondanks de moeilijke economische situatie in Nederland, er bij voortduring alles aan proberen te doen ons bedrijf, zij het voorlopig op een kleinere bezettingsschaal, weer tot een goed en regelmatig lopend bedrijf te maken en daarmee de begrijpelijke ongerustheid die er bij velen van u heerst zoveel mogelijk weg te nemen.

De Directie.

Door de branding
naar open zee

OP BEZOEK

bij onze telefooncentrale-bouwers

II

Veertien dagen geleden heb ik u beloofd onze wandeling over de TT-montage voort te zetten. Wij zullen nu gaan kijken wat er met de draadbomen gebeurt en hoe uiteindelijk een complete centrale tot stand komt.

Ten onrechte heeft de TT-montage de bijnaam "Draadbomen". Immers een groot deel van de werkzaamheden bestaat uit montage van eenheden. Die montage is ons allemaal vertrouwd; in wezen is ze namelijk niet anders dan radio- of TV-montage. Het zit hem in de kwaliteit van het produkt.

De inleerschool

Is het bij u ook zo, dat u het vrij normaal vindt wanneer uw radio of TV eens weigert? Goed, het is natuurlijk vervelend, maar begrijpelijk. Een buis of een weerstand gaat wel eens kapot. Maar o wee, als de telefoon eens kapot is, dan is Leiden in last. Dat verwachten wij eenvoudig niet en terecht, het is immers een kwaliteitsprodukt.

Met zeer veel zorg worden alle onderdelen in het chassis bevestigd en op de aloude, uit onze radiotijd bekende, wijze afgewerkt en gesoldeerd. Bij radio en TV kwam er een netsnoer en een antenneaansluiting naar buiten, bij deze eenheden zien we echter enkele tot vele tientallen externe aansluitingen, die worden afgewerkt op soldeerstroken. (We moeten onze bomen straks nog op de rekken kwijt, ziet u.)

Ik moet, voor we verder gaan, eerst nog een verzuim goed maken. Op de TT-montage werken twee heel belangrijke groepen die niet gemist kunnen worden, n.l.: het „schooltje” en het „Philips bejaardencentrum”.

In het „schooltje”, wat overigens geen écht „schooltje” is, wordt de nieuwkomers de edele kunst van het monteren en solderen bijgebracht; onder andere: een tangetje goed vasthouden zodat niet per dag vele malen onnodige bewegingen worden gemaakt.

We ontmoeten op de „school” een zeer gemengd gezelschap: enige Nederlanders, een Engelsman, twee Portugese meisjes enzovoort. Het internationale karakter van Van der Heem komt op de TT-montage wel zeer duidelijk tot uiting. Het klinkt wat vreemd in onze Hollandse oren om een Portugese controleur in het Nederlands te horen tellen of een Spanjaard aan een Pers om vuur te horen vragen.

De tweede groep is het „bejaardencentrum”. De naam die deze groep zichzelf heeft gegeven is een bewijs van de goede geest en sfeer die op de afdeling heerst. Min of meer toevallig zaten enkele „nieuwe” werknemers uit de Kastenfabriek, die niet zo heel piepjong meer zijn, bij elkaar. Dit gaf aanleiding om verder over het „be-

jaardencentrum Philips” te spreken. De „bejaarden” daar weten overigens van wanten, dat hebben ze wel bewezen.

Na dit intermezzo wil ik u nog vertellen dat de bomen en de eenheden tenslotte bij elkaar komen en op rekken worden gesoldeerd op een bijzonder nette en overzichtelijke manier. De linnenkast van de huisvrouw heeft beslist model gestaan wat ordelijkheid betreft. Daar: alle lakens, slopen en handdoeken op nette overzichtelijke stapeltjes, hier: alle aansluitingen met precies even grote ontlastbochten en allemaal keurig gericht.

Zo groeit uit losse onderdelen en klossen draad een telefooncentrale.

In de tussenliggende productiefasen zijn steeds controles ingelast om de kans op fouten zo gering mogelijk te doen zijn. Na dit vluchtige overzicht van de werk-

zaamheden op de TT-montage, dat niet pretendeerd volledig te zijn, wil ik tot slot nog enige algemene indrukken weergeven.

Het is opvallend hoe een zekere gespannenheid, die van de nieuwkomers op deze afdeling bezit heeft genomen, na enige dagen verdwijnt en plaats maakt voor een gevoel van zich opgenomen weten in een groep van harde werkers, die echter de vreugden van het leven niet verwaarloost, getuige het „schooltje”, het „bejaardencentrum” en de op sommige planken geprikte pin-up girls die met het vorderen van de draadbomen steeds minder zichtbaar worden.

Al met al een afdeling waar het goed werken is.

uw Nieuwsgier.

Twee handen op één pijp betekenen in dit geval twee jubilarissen op één dag. Ook op 3 februari zullen de werkzame handen van onze collega's J. COSTER en C. J. PAALVAST, van de afdeling Gebouwen- en Onderhoudsdienst, weinig rust kennen. Wij halen deze werkers achter de schermen graag voor het voetlicht en wensen hen bij voorbaat een prettige jubileumdag toe.

TEN GELEIDE

Zoals u zich ongetwijfeld uit vorige publicaties zult herinneren heeft Ir. K. C. Bredius, nadat hij enkele weken in Australië de Van der Heem-vlag had hooggehouden, een welverdiende vakantie in Zuid-Afrika doorgebracht. Op ons verzoek was de heer Bredius bereid zijn indrukken over land en volk in dit en enkele volgende VDH-tjes weer te geven.

Zuid-Afrika staat tegenwoordig nogal in het middelpunt van de politieke belangstelling.

„Apartheid” is een woord dat scherpe reacties uitlokt. Al enige tijd heb ik mij in dit probleem verdiept. Na mijn verblijf in Australië ben ik nog bijna een maand in Zuid-Afrika geweest, in eerste instantie was dat voor vakantie maar tegelijkertijd heb ik de kans waargenomen om mij eens nader te oriënteren over de bestaande tegenstellingen.

Nu wil ik voorop stellen dat het onmogelijk is om in een maand een studie te maken van een politieke situatie en aan de hand daarvan tot conclusies te komen. Bovendien is het VDH-tje niet bestemd om politieke propaganda vóór of tegen een regeringsbeleid te voeren.

Zo nu en dan worden wij door de krant of de TV voorgelicht over het rassenprobleem in Zuid-Afrika. Het is mode en behoort tot de goede toon het beleid van de blanken te veroordelen. Soms zelfs in dermate scherpe zwart-wit schilderingen dat er twijfel rijst of het allemaal wel zo erg is. Dat was ook mijn ervaring toen ik hier

De kerk van Swellendam.

terugkwam. Dikwijls werd mij de vraag gesteld: „Is het wel zo erg als ze hier zeggen?” Deze vragen en allerlei acties getuigen van een belangstelling die het nuttig maakt informatie te verstrekken over de feitelijke situatie. Want dit staat wel vast: de reacties in Nederland op het politieke beleid in Zuid-Afrika zijn gebaseerd op onvolledige of onjuiste informatie en een onjuist begrip van de plaatselijke toestanden en verhoudingen.

In Zuid-Afrika maakt men zich boos op de Nederlanders, maar tevens begrijpt men en is men er van overtuigd dat wij niet goed ingelicht zijn. Dat heb ik ook zelf ervaren. Zodra men merkte dat ik Nederlander was, was de eerste vraag: „Hoe denkt men in Nederland over ons?”

Na dan de publieke opinie even kort samengevat te hebben kwam telkens dezelfde reactie: „Zo is het niet, jullie begrijpen het niet” gevolgd door een uitvoerig commentaar. Door de houding van het buitenland en speciaal van Nederland voelt men zich verongelikt en onrechtvaardig bejegend. Wil men in Nederland de situatie in Zuid-Afrika in gunstige zin beïnvloeden dan zal een juister en vollediger beeld van de situatie een betere uitgangsbasis vormen. Hopelijk zal hetgeen nu volgt daartoe een steentje bijdragen.

Johannesburg.

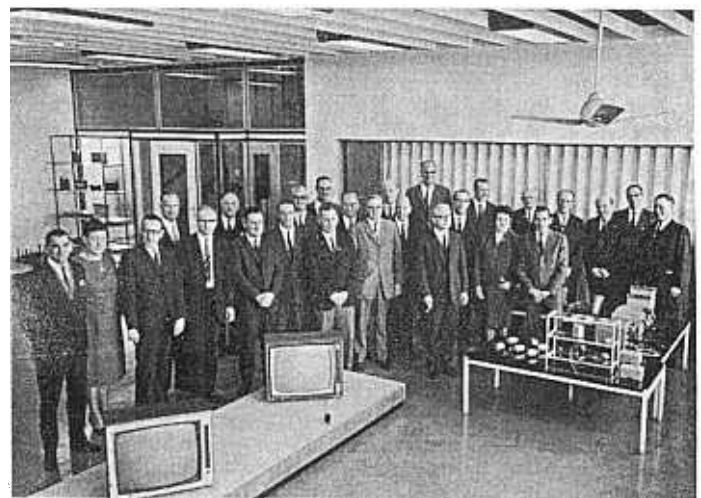
Eerst iets over land en volk. Aan het natuurschoon en de wildtuinen zal ik maar voorbijgaan, de folders van reisbureaus staan er vol van en bovendien had ik geen gelegenheid om die te gaan zien. Ik zal me daarom beperken tot het geven van een beeld van de omstandigheden waaronder de mensen leven.

STAD EN LAND

De grote steden bestaan alle uit een city met evenwijdige en elkaar loodrecht kruisende straten. Daar omheen zijn de parken en woonwijken gegroepeerd. De woonwijken bestaan vrijwel uitsluitend uit vrijstaande eengezinswoningen zonder bovenverdieping.

JOHANNESBURG met zijn meer dan 1 miljoen inwoners is de grootste, drukste en gevaarlijkste stad. Het is het centrum van handel en industrie en vooral de city met

Vervolg pag. 4

Tóch een dag om een beetje feest te vieren

Vrijdag 20 januari werden in het Ontvangstcentrum de zilveren legpenningen van de Nederlandse Maatschappij voor Nijverheid en Handel uitgereikt. Zoals gebruikelijk kwamen hiervoor in aanmerking de collega's die in 1966 hun zilveren jubileum vierden. Tijdens de geanimeerde samenkomst werd onder andere het woord gevoerd door de heer A. Breet, directeur Electronics. Van de behartigenswaardige woorden die hij sprak, willen wij graag de volgende aan u doorgeven: „Je kunt je natuurlijk in goede gemoede avragen, of er een gegronde reden is om in de periode die wij op dit moment doormaken een bijeenkomst met een feestelijk tintje te organiseren. Daar zou ik bepaald met: „ja” op willen antwoorden. Ofschoon er beslist problemen zijn die ons met zorg vervullen, zijn er voldoende verwachtingen

en concrete feiten, vooral in de professionele sector, die vertrouwen in de naaste toekomst verantwoord maken.” Ir. H. Borleffs, algemeen bedrijfsleider, haakte op deze woorden in en gaf als zijn mening te kennen, dat als wij de nieuwe geest van „met elkaar onze schouders onder onze nieuwe taak zetten” weten vast te houden en zo mogelijk nóg sterker te maken, wij ons bestaansrecht binnen het Philipsconcern zeker zullen kunnen bewijzen. Het deed goed in deze dagen van sombere berichten de zon van het vertrouwen in de toekomst toch weer achter de wolken te zien verschijnen.

Namens de heer Zaaljer, die tot zijn grote spijt verhindert was bij deze gebeurtenis aanwezig te zijn, reikte de heer Van Duren tot slot de legpenningen uit.

Normaal heeft de heer J. C. SEKERIS al zijn aandacht voor zijn werk. Maar een keer in 12½ jaar mag de aandacht wel eens even worden afgeleid door de fotograaf die je komt vereeuwigen. 9 februari heeft hij zijn vakmanschap 12½ jaar in dienst gesteld van ons bedrijf. Zijn collega's van de Proeiwerkplaats zullen hem daar wel aan herinneren. Wij doen het nu vast met onze gelukwensen.

9 augustus 1954 zei de heer A. E. D. POETIRAY „ja” tegen Van der Heem. 9 februari zal dat feit precies 12½ jaar geleden hebben plaatsgevonden. Reden te over om hem in het licht van de publiciteit te plaatsen. De afdeling Montage/Wikkel zal ongetwijfeld het hare bijdragen om 9 februari tot een echte feestdag te maken. Wij zeggen: „Van harte, en nog vele jaren!”

Booral boor beel ban onze dames is de heer K. JANSEN menigmaal een redder in de nood. Ban welhaast elke kantoormachine kent hij de berbelende nukken en grillen, die hij baak in een handomdraai weet te berhelpen. Behalve ban zijn directe collega's zal hij ongetwijfeld ook uit die hoek op 9 februari gelukwensen in ontbangst hebben te nemen. Wij gunnen het hem ban harte. (Een bezoek, aan mijn machine lijkt ook niet oberbodig. Maar dat komt wel ná het feest.)

Zuid-Afrika (vervolg)

zijn grote en hoge gebouwen doet erg Amerikaans aan. De taal is overwegend Engels. Toch vindt men er echt Nederlandse straatnamen zoals: Breestraat en Bezuidenhout.

Niet ver van Johannesburg ligt het veel rustiger PRETORIA. Dit is een echt Afrikaanse stad. Vroeger, op de lagere school, heb ik de boeken van Penning gelezen over de kafferoorlogen en de boerenoorlog. De herinneringen daaraan vond ik in Pretoria. Het Voortrekkermonument en de standbeelden memoreren de feiten. De namen vond ik op het kerkhof. Daar zag ik onder andere de graven van Paul Kruger, Pretorius, Strijdom en Verwoerd. DURBAN is de meest Engelse stad van de republiek. Hier wonen veel Indiërs. De vrouwen gaan gekleed zoals dat gebruikelijk is in die streek van India waar zij of hun ouders vandaan komen.

De groene heuvels van de Transkei.

KAAPSTAD is Afrikaanser dan ik had verwacht. Opvallend is hier het grote aantal kleurlingen. Je ziet er niet veel negers. Aan de stichting van de Kaapkolonie herinnert een standbeeld van Jan van Riebeeck op de Heerengracht. Kaapstad is de oudste en daardoor ook meest Europese stad van de republiek. Door hun bouw zijn de steden erg uitgestrekt. Omdat iedereen een auto heeft zijn er geen of weinig-frequente busdiens-

ten en omdat er weinig bussen rijden moet iedereen weer een auto hebben enzovoort. Het is beslist niet zo dat de blanken allemaal in villawijken wonen. Natuurlijk zijn die er wel, maar daarnaast ben ik toch ook door wijken gekomen waar arme blanken wonen. Er dreigt zelfs een blank proletariaat te ontstaan.

Ook is het niet zo dat het voor de niet-blanken na zonsopgang verboden is om in de stad te vertoeven. Integendeel, op de avond van mijn aankomst in Kaapstad was het enorm druk in de stad. Zo nu en dan kwam ik ook nog een blanke tegen. Ook in Johannesburg lopen 's avonds nog veel negers rond. Niet zelden met een stevige stok achteloos in de hand. Bij alle gebouwen van enige betekenis zit een nachtwaker op de stoep. Later heb ik gehoord dat die nachtwakers uit een speciale stam gekozen worden waar anderen dan weer een heilig ontzag voor schijnen te hebben.

Op straat vormen de blanken de minderheid. Als vreemdeling word je daardoor al direct en voortdurend geconfronteerd met het typische probleem van dit land. Daarnaast zie je dan nog de opschriften „net blankes — whites only”. Maar daarover later.

De vijfdaagse bustocht van Durban naar Kaapstad en de 26-urige treinreis van Kaapstad naar Johannesburg waren een goede gelegenheid om een indruk te krijgen van het binnenland. Het is dun bevolkt, het land is droog en steenachtig en maakt zeker geen rijke indruk. Ook ziet men er nog maar weinig moderne standaard woningen voor niet-blanken.

Bepaalde delen zijn bevolkt door negerstammen. De mensen wonen er nog in de echte negerhutten die voor de diverse stammen verschillend zijn. Deze gebieden, de zogenaamde Bantoe-thuislanden, krijgen te zijner tijd zelfbestuur en zullen een zelfstandige plaats krijgen binnen de republiek.

In het volgende VDH-tje hoop ik mijn verhaal over land en volk van Zuid-Afrika te vervolgen.
I. K. C. Bredius.

Gé-o-e-dé-zet-o!

Bij het scheiden van het oude jaar vroegen wij u begrip te tonen voor de wens van een dame, woonachtig op de KW-iaan. Dat die vraag niet tevergeefs is geweest bleek vorige week uit een berichtje dat wij van haar ontvingen. Zij schrijft onder andere: „Het doet goed in deze harde wereld ook van tijd tot tijd nog eens mensen te ontmoeten die begrip tonen voor een ander zijn moeilijkheden”. Een mededeling die wij graag aan u doorgeven. Nu wij het toch over parkeren hebben: de gemeentepolitie Voorburg verzocht ons u mede te de:en dat de met een wit kruis gemarkeerde parkeerplaats aan de Broekslootkade langs officiële weg is vastgesteld. Het betreft hier dus geen eigenmachtig optreden van een der bewoners van genoemde kade.

Prijswinnaars

Door velen van ons is het laatste halfuur van 1966 goed besteed.

Omdat wij echter slechts 6 prijzen kunnen uitreiken zijn de volgende medewerkers als prijswinnaars uit de loting te voorschijn gekomen:

H. Korsman, 3360	f 15,—
Mejuffrouw E. Meuleman, 3692	f 10,—
H. J. Kracht, 2630	f 7,50
J. G. v. d. Velden, 2324	f 5,—
F. J. Farinaux, 1030	f 5,—
B. Th. Klaasman, 3370	f 5,—

Redacteur: C. Schrevel
met medewerking van
N. J. M. Noordendorp, Den Haag
Redactie-adres:
Postbus 1060, Den Haag
Telefoon (070) 81 43 11, toestel 521.